

Het Beert

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

PRYS DER INSERTIE.

15 centiem den drukref.
40 centiem den reklamen.
Alle toezending van brieven, geld, moet ons vrachtyr geworden.

Wekelyks verschynende Woensdag en Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever, Hrn. DE COGCRETEN, te St-Truiden.

ABONNEMENT PRYS:

Voor de Stal 5 fr. per jaer.
3 fr. per 6 maanden.
1-75 fr. per trimester.
Voor Buiten 6 fr. per jaer.
3-50 per 6 maanden.
2 fr. per trimester.

Het Pausdom.

In zyne waenzinnigheid riep de geest der vernieling, die vorst oazer eeuw:

« Weg met het pausdom, den vyand des vooruitgangs! weg met de roomsche kerk, dit versleten lichaam dat bedekte tweedragt vertoert! »

Eenige ontaerde kinderen dier goddelijke moeder bragten haer slag op slag toe en schoenen anderen haer hulp te leenen, dan was het slechts verraed en veinzery.

Hare tegenstrevers juichten: zy dachten den zegen te hebben behaald, maer zy dwaelden.

Zy hadden vergeten, dat de doornenkroon die haers s'meesters was: zy herinnerden zich niet meer, dat zy uit vervolging en smart kracht en bloei had geput, dat by elke droefheid hare liefde vermeerderde, en zy, by elke afbreuk van steun en hulp, nieuwen moed krygt.

Weten zy dan niet meer, dat lyden haer lot is, of zyn zy blind voor het geschiedenisblad dat achttien eeuwen hebben beschreven?

Een zwakke gryzaerd, Pius IX, het eerbiedwaardig hoofd der Kerk, werpt te midden van vervolging en afval, alle vrees weg; hy tart den kwaden wil der diplomaten, de tegenkanting der kroonen en de woede der geheime genootschappen; hy roept rondom zich zyne getrouwe dienaren, om met hen den zegen uit het lyden, den heldenmoed van 26 martelaren prachtig en luisterryk te vieren.

Die uitnodiging heeft de boezen verpletterd; want zy zien dat het pausdom niet sterft, en dat de Kerk nog kracht en moed bezit.

Dry honderd bisschoppen, duizende priesters, ontelbare geloovigen zyn van alle punten des aerdbodems op dien roep toegesnel, om den weerstand en de krachtadigheid van Pius IX goed te keuren en aen te moedigen; de bevolkingen hebben de bedevaerders op hunnen weg toegejuicht. De bede der pelgrims en de groet der volkeren was een magtige kreet, die de eendragt, welke in het lichaam der Kerk heerscht, over heel de wereld uitgalmt.

En terwyl het pausdom zyn leven toont en rustig de toekomst inziert, beven alle landen op hunne grondvesten.

Engeland hoort uit den honger zynen voorname nyverheid reeds den opstandskreet eener maatschappelyke omwenteling; Frankryk vindt by het optellen zynen inkomsten eene som van aenstaende bloedige voorvallen: Spanje blijft de speelbal der partijen; Portugael ligt in de armen van een goddeloos liberalismus; Polen zucht onder het wiel der kar des Keizers; Rusland ljd door den kanker der geheime maatschappijen; Pruisen heeft voor de zweep der omwenteling; Duitschland bloedt door tweedragt; Italie is arm en onteerd; Griekenland is uitgeput en vindt geene rust; Turkey ligt zielogend onder den tand der verrotting die zyne laatste hartader doorknaegt; Belgie ziet door godsdiensthatende handen een voor een de perels zynen vryheden ontrooven; heel Asia door vloeit het bloed der volkeren; in Amerika hebben regeringloosheid en burgeroorlog hunne zetels opgeslagen.

Het pausdom alleen blijft rustig; zyne star kan een oogeblik tanen; maer zy schyn weldra terug als eene schitterende zon om de lyken van volkeren en koningdommen te beschynen.

GRATIFIKATIEN. — ONDERWYZERS.

De *Moniteur* kondigt een verslag aen den koning af, waerin gehandeld wordt over de toelage van 1,232 fr. toepasselyk op het personeel der lagere scholen, welk krediet welhaest door een bygevoegd krediet zal verhoogd worden. Door de gezamenlyke

toelagen, die van den staet, de provincie en de gemeente, zal de toestand der onderwyzers meer en meer in overeenstemming met de behoeften des levens gebragt worden. Doch dit is niet genoeg: men moet hen als het ware aen de plaats die zy bekleeden, gehecht maken. De veranderingen zyn te veelvuldig; soms heeft eene enkele plaats dry onderwyzers in eenige maanden gehad. Dat wil de minister beletten door art. 11 van het reglement van 22 maart 1847 te veranderen, en de gratifikatiën van 50 frs. op 150 frs. te brengen; doch in dat geval moeten de schoolmeesters ten minsten 10 jaar in dezelfde gemeente gestaan en zich door goede diensten onderscheiden hebben. De gratifikatiën kunnen alle twee of dry jaren vernieuwd worden. De schoolmeester die, tydens zyn pensioen dry gratifikatiën gehad heeft, waer van eene in de dry laatste jaren, zal een supplement van pensioen krygen, dat gelyk zal staen aen het gemiddeld beoep der gratifikatiën. Deze maatregel zal aen het land 60,000 fr. kosten; doch in den aenvang zal die som slechts 15,000 fr. belooopen.

BEELD VAN KAREL-DEN-GROOTE.

De *Moniteur* kondigt een koninglyk besluit af waer door aen M. Louis Ichotte, beeldhouwer te Brussel, de last wordt opgedragen het standbeeld van Karel-de-Groote te maken, om opgericht te worden te Luik. De staet Luik geeft 64,000 fr.; de provinciale raed 12,000 en het gouvernement het overige, dat is 140,000 fr.; want het beeld zal 190,000 fr. kosten. Het wordt niet de Septemberfeesten van 1865 ingehuldigd, een bewys dat het gouvernement nog niet van zin is die versleten feestereijen af te schaffen.

GENEENTE-SEKRETARISSEN.

Onlangs hebben de gemeente-sekretarissen onzer provincie aen de Wetgevende Kamer gezonden, een verzoekschrift met het doelwit om verbetering in hunnen toestand te bekomen, by middel van verhooging hunner jaerwedde, naermate de belangrykheid hunner bedieningen; in één woord: loon naer werk.

Het zal wel niet meer noodig zyn aen te toonen, hoe vernederend en onregtvaardig het voor een landbestuur is, de twee nuttigste dienaers van den Staet en de samenleving; den schoolmeester en den gemeente-sekretaris, die geheel hun leven toewyden aen de zaak van het algemeen nut, nog minder te bezoldigen dan met het dagloon van eenen metsersknaep.

De jaerwedden van talryke geringe ambtenaers en bedienden zyn bereids verhoogd geworden, ten gevolge van de duerte der levensmiddelen. Thans schyn het Staetsbestuur voornemens te zyn de jaerwedden der heeren regters en officieren van het leger insgelyk te verbeteren, om de zelfde redens.

Zou het dan geene ongehoorde, schreeuwende onregtvaardigheid zyn, de belooning van den onderwyzer en van den gemeente sekretaris zoo karig te laten, dat geen van beiden in staet is daermede te bestaan of eer aen zynen stand te doen?

De heeren gemeente-sekretarissen hebben thans besloten zich tot den provincialen raed te wenden, ten einde deze hun billyk verzoek, om vermeerdering van jaerwedde, by het Staetsbestuur zou ondersteunen.

Wy twyfelan geenszins of hun verzoek zal welwillend onthaeld en door den provincialen raed in ernstige overweging worden genomen. Beter dan iemand, weten de leden van raed, met welke overtollige werkzaamheden de gemeente-sekretarissen van langs zoo meer belast worden, terwyl hunne belooning nog dezelfde is, als nu dertig jaren geleden.

Het Kabinet en zyne vrienden.

Zichier wat het liberael blad *Etoile* van het kabinet zegt:

« Wy hebben voortreffelyke redens om ons niet by de opinien aen te sluiten welke sedert eenigen tyd, vooral door den minister van financiën, zyn aen den dag gelegd. Het stelsel dat die staetsman poept te doen gelden is, volgens ons, strydig met de zeden, met het voorgaende en met de zedelyke en stoffelyke belangen van het belgische volk.

» Terwyl in Frankryk al de opregte politieke mannen, de regtzinnige vrienden der vryheid zich verbinden ter vernieling der bestuurlyke centralisatie, klaerblykende oorzaak van de ongelukken dier groote natie en van hare tegenwoordige verslaving, schyn het belgische kabinet, door de valsche theorien medegesleept, op onzen grond, die geheel van municipale vryheden is doorkweekt, dien beklagelyken vorm van gouvernement en administratie te willen daerstellen, welke door de ondervinding is veroordeeld.

» Deze strekking om zich niet alles te bemoeijen, alles te beheerschen, is volgens onze meening, zeer noodlottig. Inderdaed, de tusschenkomst van den Staet in de provinciale, gemeente, en andere zaken, heeft een dubbelen uitslag: zy hervormt de burgers in onderdanen en bekrachtigt het despotismus der openbare ambtenaren.

IETS NIEUWS.

Welke soort van onderwys willen wy in Belgie hebben? Is het een onderwys dat door de tribunaal bestuurd wordt? of wel een onderwys bestuurd door het onderwyzers korps? Moeten de jongelingen op dezelfde linie gesteld worden als de middelmuern of als de verhuringen van dry, zes, negen?

Als wy op de regerinsloosheid maer niet uitkomen, wanneer wy de vryheid najagen.

Van nu af is ons onderwys niet meer vry, want de tusschenkomst der tribunaal in het onderwys is eene belemmering.

Al die gedachten zyn my daer zoo in eens binnengesloten ter oorzake van het vonnis dat de tribunaal van eersten aenleg te Charleroy komt te vellen, in zake van M. Frère, tegen het gemeentekollegie deser stad. Wy passen onze overwegingen insgelyk toe op hetgene de tribunaal van Leuven geveld heeft, in zake van M. Peemans, tegen het bestuur der hoogeschool.

Zoodra de besluiten van eenen prefect van een kollegie of van eenen rektor van de hoogeschool door eenen civielen tribunaal zullen kunnen verbroken worden, die niets van de onderwyzings-stoffen, noch van de sterkte der klassen, noch van het bestuur der leerlingen kent, van op dit oogenblik verklaren wy dat het onderwys de zoiste, de belagchelykste en tevens de onmogelykste zaak der wereld wordt. Men zou heizelve maer naer den weerlicht moeten zenden, indien het beroepingshof zulkdanig systeem niet kortvleugelde. Dan zou een direktie, een professor, in een woord, het onderwyzende korps het regt niet hebben dezen of genen leerling die te slap voor eene klas is, in eene lagere te doen overgaen! Wat zal men nog al hooren en zien in dat klein Belgeland! Maer:

De dwingelandy kan nooit ons bloed verdelgen; De vryheid blijft onze onuitroebare lust. Elke eeuw toont ons zulke fiere telgen, Wier zucht voor 't regt door niets wordt uitgeblusht.

EXPEDITIE VAN MEXIKO.

De fransche opperbevelhebber beklagt zich dat de mexikaensche overlooper-generael Marquez hem niet volgens belofte bygesprongen is; hy noemt dien zynen *bondgenoot*. De bondgenooten der Franschen in Mexiko zyn de *landverraders*, die het moordende staet tegen de borst haaner eigene

broeders rigten. De bondgenooten der Franschen in Mexiko zyn de bedriegers en schelmen die, voor eene leening van 750 duizend dollars, schuldbrieven ten beloope van 15 millioen dollars afleverden, en welke betaling de troepen van Napoleon den Mexikanen met geweld wilden afpersen. Spanje en Engeland, getrouw als eerlyke partijen aen de gesloten overeenkomsten, trekken weg.

Uit de officiele krygs-rapporten der mexikaensche opperbevelhebbers blykt dat de Franschen te Peubla meer dan *duizend dooden en gekwetsten* hebben verloren, behalve nog een dertigtal krygsgevangenen. In het gevecht van Orizaba, den 18, hebben ze slechts kunnen stand houden met de byge-loopene hulp van 2500 man kavallerie, allen landverraders, van den generael Marquez.

Byzondere brieven in Parys ontvangen melden dat, in weerwil van den onderstand des korps van Marquez, generael de Lorencez in de stedjes Orizaba en Chiquihuto door eene veel talrykere strydmagt dan de zyne geblokkeerd, en zyne gemenschappen met Vera-Cruz zouden afgesneden zyn door een mexikaensch vrywilligerskorps van meer dan 4000 man sterk. Hoe zal hy aldaer de noodige levensmiddelen vinden, in geval de Mexikanen hem aldaer ook niet zouden aenranden?

Men beloofde aen die Franschmannen bloemen-regens te Mexiko en men onthaelt ze met mitraille; men zegde dat zy met geesdrift en onder de eere-poorten bejegend en ontvangen zouden worden; en het volk bedekt de steden met barrikaden.

Het manneke komt toch eens voor zyn geld: Frankryk heeft bedrogen en wordt nu op zyne beurt ook, door dien reep, op flesschen getrokken.

Men leest in een korrespondentie uit Parys: « Het schynt dat de aertsbisschop van Parys in ongenade by den keizer is gevallen, daer hy tot nog toe door zyne majesteit niet is ontboden geworden. De mandementen der bisschoppen na hunne terugkomst uit Rome zyn voor het algemeen zeer gematigd, en uit eene zeer goede bron heb ik vernomen, dat de keizer zoo zeer met de gematigheid van Mgr. Dupanloup en met zyn werk over de slaverny is ingenomen, dat hy zich volstrekt niet tegen zyne benoeming tot kardinaal zal verzetten; wanneer die benoeming plaats vindt, zullen er zes fransche kardinalen zyn, welk getal het eigenlyke cyfer, dat aen de kroon van Frankryk toekomt, overtreft, en den keizer eenen grooten invloed op een nieuw konklave zal verschaffen.

ZIEKTE DES KONINGS.

De gezondheid des konings, zonder met reuzenstappen voort te gaen, verbeterd toez gevoelyker wyze om by Z. M. des avonds muzyk artisten toe te laten, byzonderlyk M. Kuffrach. De koning heeft veel genoegen in hen te aenhooren.

Iedereen weet dat de 21 July de een-en-dertigste verjaerdag is van de troonbeklimming van koning Leopold. Dat is voor Z. M. een voorwerp van acherdocht. Hy zou zich geerne op dien dag met de brusselsche bevolking willen vereenigen.

Zoo die hoop zich verwezentlykt, gelyk alles die verwezentlyking doet hopen, zal er noch dorp, noch gehucht zyn dat aen dat nationale feest niet zal willen deel nemen.

DE KAMER.

In zitting van vrydag heeft de minister van financiën twee wetsontwerpen neergelegd, een krediet openende van 230,000 fr. voor het departement van openbare werken, en een ander van 99,779 fr. voor het departement van het inwendige voor voltooiing van de nationale schyfschieting en voor beproevings-kosten voor een nieuw model van oorlogs-wapens.

Zullen die nieuwe beproevingen een beteren uitslag hebben dan de eersten? Zullen zy vooral een defintieven uitslag hebben? Wy twyfelan er aen.

KULLAGIE.

Welk zou wel het geschikste middel van opvoeding en beschaving zyn? De ondervinding? Neen; want deze is bepaald; daer zyn zoo vele dingen die wy kennen en weten zonder ze ooit ondervonden te hebben, en welke wy zelfs nooit ondervinden kunnen. De kortheid des levens, de omstandigheid, de stand ontzegt ons de ondervinding van het meestendeel der zaken. De kring daer wy ons bestaen in afhaspelen, is te nauw. Ergo, de ondervinding, kullagie! Het reizen dan? Ook niet, wyl dusdanig middel van beschaving en geestontwikkeling maer door eenigen kan gebezigt worden. Het lezen, en het lezen alleen is het eenigste middel dat eenieder, heer en bedelaar, kan in 't werk stellen.

Reeds heeft men in eenige steden van België een boekzaal voor het volk menschlievend opgericht; ware het niet te wenschen dat gansch België door boeken ten beschikke van het volk kosteloos werden opgekocht en verzameld? Een huis, waar gelezen wordt, is een huis waar beschaving heerscht. Niets gelyk het lezen om den geest met kennis te verrijken en het hart te vormen. Wy bedoelen hier alleen in deze boekverzameling de poëzy en letterkunde niet, maer alle slach van kennis nuttig voor werkman, burger en handelaar. Indien wy zoo gelukkig waren van in elke gemeente eenen boekzaal opgericht te zien, dan zouden wy ook weldra eene groote verandering van denkwijze, een verbanden vooruitgang onder de Belgen zien.

Men heeft zooveel gedonderd, gebliksemd en gekant over en voor het vlaemsch; waarom niet gewerkt dat het volk vlaemsche boeken in handen kan krygen, die het met smaak en vrucht lezen kan? Van tien personen die lezen, zyn er negen die fransche boeken in handen hebben.

Wilt gy wezentlyk den vooruitgang der vlaemsche taal, help dan medewerken tot verspreiding van vlaemsche boeken: daer steekt de grootste knoop in. Eene taal die niet gelezen wordt, blyft zitten en brengt geene of weinige schryvers voort. Men heeft zich tot in de Kamers toe beklaegd dat het vlaemsch slechts romans ter lezing voortbrengt. Waerom niet gezorgd dat de Vlamingen ook werken kunnen bekomen die over kunsten en wetenschappen handelen? Lawyt maken is gemakkelijk, maer doen is de knoop. Waerom niet gezorgd dat er vlaemsche boekzalen in de vlaemsche streken opgericht worden? Waerom ten minste niet gezorgd dat de prys der vlaemsche boeken voor de geringste beurzen zelfs genaekbaar zyn? Wie is altyd gereed om dry en vier franken voor een vlaemsch boek uit te geven, daer gy den weerga van hetzelfde voor eenige centiem in het vlaemsch kunt koop?

Vele der versheynende vlaemsche werken zyn prachtboeken, met printen en dergelyke kullagie; waarom op geringer papier en kleineren druk de vlaemsche boeken niet rondgespreid? Maer vele schryvers zyn joden mironot, mironotaine, en vele voorstaanders der vlaemsche zaak mannen van woorden en niets van werken.

Het lezen maekt den mensch; zonder lezen geene beschaving, geene kennis; wy zouden byna zeggen, zonder lezen geene opvoeding.

Provinciale Raed.

Dynsdag heeft de opening van den provincialen plaats gehad. M. Delgeur, als oudste, is voorzitter. Ten 10 ure komt M. de gouverneur de zaal in waer hy met de kreet: Leve de Koning! ontvangen wordt. Daarna doet hy eene aanspraak over den administrativen toestand van Limburg maer byzonder over het te spraken voordeel der ontginning der kempische heiden.

Dan wordt het bureel vastgesteld. M. Jaminé is teruggekozen als voorzitter met 34 stemmen en 5 witte briefjes. M. Delgeur is ondervoorzitter gekozen met 37 stemmen en 2 witte briefjes. M.M. Barthels en Beckers zyn gheleeschryvers gekozen met 37 stemmen en 2 witte briefjes.

In deze zitting heeft de raed zich bezig gehouden met het vaststellen van eenen eersten en tweeden kandidaat voor de openstaende plaats van raedshoofd by het beroepingshof van Luik.

39 leden nemen deel aan de stemming. M. Lenaers, voorzitter van het gerechtshof van Hasselt, bekamt 21 stemmen, en M. Wagemans, prokuror des konings te Tongeren, 18 stemmen. Dus is M. Lenaers eerst kandidaat uitgekozen.

De Raed gaet over tot de herkiezing van twee leden voor de Restende Deputatie. M.M. de Men-

ten en Marschall bekomen ieder 32 stemmen op 39. De zitting wordt gehaven om 2 uren.

Letternieuws.

Het werkje « *Pie VI, Pie VII, Pie IX et la Révolution* » door M. Kault, pastoor te Montnaeken, dat hier in onzen boekwinkel te bekomen is ten voordeele van den *St-Pieters-penning*, is een dier uitgelezene werkjes welke stellig de kroon spant onder al de groote boeken welke over dezelfde stof kunnen geschreven worden en reeds geschreven zyn. Want zonder vrees van tegengesproken te worden, mogen wy zeggen dat die brochure al de argumenten ten voordeele van het Pausdom aenraekt, welke later uitgegevene werken, zooals brochuren, adressen, artikels uit Revues, gebruikt hebben. Ook bekleedt het werkje van M. Kault, volgens de getuigenis van des kundige mannen, de eereplaats onder al de geschriften van dien aert, en strekt het tot eer van den schryver, die zyne uitgebreide kennissen tot het verdedigen van eene zoo heilige zaak zoo verdienstelyk heeft weten te beuttenigen.

Het is hoogst wenschelyk dat er weldra een catholyk huisgezin meer gevonden worde, waer dit zoo heilzaam en onderrigtend geschrift niet worde gelezen en herlezen.

Stadsnieuws.

Elk land heeft zyne zeldzaamheden.
En ieder dorp, zyne wondere voorgevallen.

Over eenige dagen was geheel Runckelen, een dorp naby St-Truiden, in rep en roer. Twee, dry menschen deden door hun akelig geschreeuw: « hulp! hulp! gauw! maer gauw! » de lucht weergalmen. Al wat been had, kwam zyn huis uitgeschoten en volgde de hulproepers op de hielen.

Wat is er? ondervraegde men elkander verbaesd. De eene zei: de duivel zit daer in dat huis en heeft het kind door het venster uitgeworpen. De andere hernam: het is de weêrwolf, hy ligt in den haerd met brandende en gloeiende oogen; hy wil voor niemand uitgaan. De onstelde menigte met rikken, gaffels en bogen, enz. gewapend trok stormenderhand op het huis af; doch niemand durfde het wagen het eerst den voet op den dorpel te zetten. De pachterse trok eindelyk de buitendeur open en... een groote zwarte hond, kwam al likbaerdende de trappen afgevolgen. Getuigen! Getuigen! riep de boerin; gy ziet het, buermans hond heeft myn' volen roompot zuiver uitgeslokt en myne rypspap ingezwolgen! De hond was weg — maer heeft toch, zoo men zegt, een procesverbael aen zyne ZWABTE BROEK. Of de gendarmen hem al gebaeld hebben, weet ik niet.

Dezelfde pachterse, waer wy hooger van spraken, bereidde zich zaterdag laestleden, om naer de stad te komen. Nog altyd onder den pyuetyken indruk van den rampzaligen voorval des honds, zette zy haren boterkorf, ik weet niet waerom, in het voorhuis en ging den hof in. Eenige minuten later kwam zy terug. God! welk was met hare verwondering, den duivel onder de gedaente van een verken, in het voorhuis te vinden, bezig zynde met den korf te onderzoeken en hem te doorlezen. De kaes was reeds geheel en al ingelezen, doch de boter...? De pachterse liep op het verken af; maer de duivel, die slimme vent, die zoo oud is als de wereld, nam den heugel des korfs op zyne snuit en draefde de straat op. Heilige Paulina help my toch! St-Anteonis sta my by! riep zy uit. Ik ben zeker betooverd...!

En men zou nog durven zeggen, dat er geen hekzen zyn!

Aenstaenden zondag, 6 Julius, ter gelegenheid van St-Marten kermis, zal er op de *Societeit van St-Sebastiaan*, gevestigd by J. Vanoverstraeten, op de Beekstraat te St-Truiden, eene uitmuntende schoone pysschieting plaats hebben voor de liefhebbers van den Edelen Ilandboog. De pryzen bestaen uit zeer schoone Pistolen en de schieting zal op den HEEL gedaen worden.

Vrydag avond hield het vaerting van M. Ridder de Menten voor een huis onzer stad stil. Terwij de heer des huizes de peerden vast hield, kwam een hondskar aengereden; de peerden verschrikten, gingen op hol en verbryzelden twee groote vensterglazen by den heer Buisson. Men heeft verder geene ongelukken te stippen.

Er zyn in onze stad valsche halve frankstukken in omloop van den jare 27 met het geschrift van Charles X.

Onze politie heeft reeds eenige aardappeldieven aenghouden. Wy gelooven dat de burgery zich op onze politie gausch mag betrouwen; want de dienst wordt crustig nagegaan.

Er is procesverbael opgemaekt tegen werk-

lieden welke latten gestolen hebben aen eene haeg aen Stale molen.

De uitgenoodigden hebben verleden maendag een der schoonste vuerwerken bygewoond, welke er nog ooit in onze stad gegeven zyn geworden. Hetzelve was vervaerdigt ter gelegenheid van het naemfeest van den heer Schrynen directeur van het klein Seminarie, door M. Wynrocx, onze beken-dige kunstenaar en stadgenoot, welke overal be-gint bekend en gelast te worden voor het maken van vuerwerken. Iedereen wenscht den heere Wynrocx geluk voor zyne kunstvinnigheid en hoopt hem den ingeslagen weg voort te zien be-wandelen en nog menige zynere vuerwerken mo-gen by te wonen. Dat men ons nog kome zeggen dat St-Truiden geene mannen voortbrengt. St-Truiden voor opregte nyverheid bekleedt den eer-sten rang op den weg des vooruitgangs. Dat de H. Wynrocx zich niet late verontmoedigen in de verschillende vakken welke hy zoo kunstryk be-handelt. De St-Truidenaers zullen hem ondersteu-nen en zyn fier zulken stadgenoot te bezitten.

Vershillige tydingen.

M. Tesch, minister van justicie, is met zyne familie naer den Rhyu vertrokken. Van daer begeeft hy zich naer Oostende om er het goede jaergety door te brengen. M. Mestricau, van zynen kant, brengt alweer zyn reiskoffer in orde om zynen vriend, den minister, in de beroemde badplaats te gaen gezelschap houden.

Men zegt dat het muziekkorps van het regement guiden te Loaden de plegtigheid zal helpen opluisteren van de uitreiking der belooningen der groote tentoonstelling, den 11 july aenstaende. De kommissie der tentoonstelling zou 100 pond sterling aanbieden aen ieder krygsmuziek, dat de reis van eenen dag wil ondernemen.

De toren van St-Joris, by Nicuport, is den 1 july door den bliksem vernield; de klokken zyn echter gespaerd gebleven.

Te Keijen heeft de kerktoren ook eenige schade geleden door het bliksemvuer.

Met genoegen melden wy, dat nog in 20 ja-ren de aardappelstruken zoo ryk niet bevrucht zyn geweest als dit jaer. Het minste teeken van ziekte is'er nog niet aen te bespeuren.

Spa, 2 july. Er is in onze stad een stoumoedige diefstal in de volgende omstandigheden ge-piegd: Dezer dagen kwamen twee Engelschen by eenen wisselaer en vertelden hem in vertrouwen hun ongeluk. Aengez en zy veel verloren hadden, bezaten zy geen geld meer en het was hun onmo-gelyk naer hun land terug te keeren; zy waren dus gedwongen zich van eene menigte koopwaren te ontdoen, welke zy by zich hadden. Deze koop-waren bestonden in 19 gouden horlogien van de grootste waarde, welke hun voor groote bedie-ningen tot staet dienden. De wisselaer vroeg om ze te zien, onderzocht ze nauwkeurig en vroeg er eindelyk den prys van. De engelschen vroegen 2000 fr., en na afgedongen te hebben, kocht de wisselaer dezeelve eindelyk voor 1500 fr., betaelde onmiddelyk en ontving dan ook eene kwitancie in regel.

Terwyl de zoon van den wisselaer de kwitancie schreef, waren de vreemdelingen bezig met den vader te klappen; zy deden hem zien dat elke horlogie in een lyn papier was gewikkeld, en hoe het kistje, waerin zich de 19 horlogien bevonden, met een skuteltje geopend werd, dat zy hem ter hand stelden. Het kistje zelfs was in eenen ryzak gesloten en dit alles was met veel zorg geenbal-leerd. Wanneer de Engelschen hun geld hadden ontvangen, overhandigden zy hem het kostbaar kistje en verlieten op hunne zeventien gemakken den winkel, in het uitgaan nog over hunne ongelukken sprekende, waerin zy door den wisselaer werden vertroost.

De zoon des wisselaers was nieuwsgierig om den aankoop van zynen vader te onderzoeken. Maer nauwelyks was het kistje geopend of de hoop vloog er uit, even als vroeger uit de doos van Pandora, en in plaats van 19 horlogien vond de verwonderde jongeling niets anders dan 19 keijen, met zorg in lyn papier gewikkeld en van eene uiterste nuttheid.

Gedurende hunne samenspraak met den wisse-laer hadden de Engelschen b. wezen dat zy veel beter konden wisselen dan hy: zy hadden inderdaad de horlogien in keijen verwisseld. Onmidde-lyk werden de politie, het gemeentbestuur en de gendarmerie verwittigd, en deslimme afzetogelaers werden vlytig langs alle kanten nagezet; doch was alles te vergeefs, want tot nu toe heeft men geen de minste tyding van hen b komen.

Het hooijen in regentyd. — In deze droevige natte dagen die doen vooruitzien dat het hooi niet droog zal kunnen ingeschurd worden, blyft niets over dan toevlugt te nemen tot den eenigen middel die aen te wenden is om het bederf van d. t voeder voor te komen. Alvorens te hooijen moet de hooizolder, schuer of andere plaats, waer men het hooi wil leggen, heel ter dege gezuiverd worden, en alles open staen om de lucht er door te

jagen, ten einde allen geur te verrijven. Dan strooit men op den vloer gehakt strooi, om het hooi niet in aenraking met den vloer te laten. Staet de hooizolder boven den stal, dan moet de zoldering dicht gemaekt worden met styf roggestrooi, opdat de uitwaseming der dieren niet door het hooi dringe. hetg en daerdoor zeker zou be-derven. Op het strooi strooit men eenige handvol-len keukenzout. Daerop legt men 2000 kilos hooi waertusschen men 4 kilos zout strooit, en zoo ver-volgens elke vracht. In de vier eerste weken ge-raekt het hooi aen 't gisten, de hoop wordt een vierde kleiner, het hooi behoudt zynen aengenamen-geur, en blyft twee jaren lang zoo welriekend als den eersten dag. De paerden, het hoorvee en vooral de schapen zyn er zeer op verlekkerd, en verkiezen het boven 't voedergewas.

Door koninglyk besluit van 23 mei 11, is de heer Eugenius Van Willigen, lid van den provin-cialen raed van Limburg en burgemeester van Schuelen, bestuurder der tweede afdeling der wa-tering van het Schuelenbroek benoemd in ver-vanging van zynen vader, de heer Van Willigen, Joannes-Jacobus-Albertus, u'tgaende bestuurder in 1862.

M. P. C. Dockx, ontvanger der direkte be-lastingen en accynsen te Callo, wordt in dezelfde hoedanigheid te Zoutleuw benoemd.

Door koninglyk besluit van 1 july is M. Bamps, kandidaat-notaris te Beeringen, aldus notaris benoemd, in vervanging van M. Ceysen overleden.

Vrydag is de lokomotief van den trein daerom 6 ure namiddag naer Turnhout vertrekt, eeni-ge stappen buiten de standplaats van den yzeren weg van Lier van de rails gelooopen. Omtrent 9 1/2 ure was alles hersteld, hetgeen geen ander gevolg heeft gehad dan dat het konvooi hetwel ten 7 ure te Turnhout aankomt, eene vertraging van 3 1/2 uren heeft ondergaan.

Een synode der protestantsche kerken van de Union, in België heeft in hare zitting van 26 july, den heer Van Waning Boit, ontzet u't zyn amte als predikant by de protestantsche gemeente te Antwerpen, en zulks ter zake van de vryzinnige gevoelen, door genoemden leeraer verkondigd, zoowel op den kansel als in het godsdienslijc onderwys. Dit is de eerste maal dat in het vryzinnige België eene zoodanige uitspraak als deze ge-schiedt.

De fransche letterkundige M. de Chêne Dollé, welke over eenigen tyd overleden is, heeft, by laet-ste wils-beschikking, aen de bibliotheek der Uni-versiteit van Luik een met rooden lak verzege-lpak vermaekt, waerop hy de volgende bepaling heeft geschreven: Deze papieren mogen eerste 40 jaren geopend worden. Brussel 6 februry 1862?

Men denkt dat die papieren aenteekeningen be-vatten op mannen en zaken van zynen tyd.

In vele steden van Duitschland bevindt zich aen den ingang van het kerkhof eene plaats welke men de doodenkamer noemt, en waer de lyk, op aenvraag der familie, nog eenige dagen be-waerd worden, alvorens begraven te worden. Daerdoor verzekert men zich van de stelligheid des doods. Francfort bezit de schoonste der doo-denkamers van gansch den Duitschen Bond.

Het middenkabinet heeft het gezigt met kleine vensters op 12 kamerkes. In elk dezer kamerkes is een yzeren bed waerop de opene zerk geplaatst is. Boven het hoofd des lyks hangt een koordek, aen wiens uiteinde tien koperen vingelhoeden vastgemaekt zyn met garen draden. Die tien vingelhoeden steken in de tien vingers van het lyk. Zoo weinig het kadaver zich verroere, dan klimt eene bel in het middenkabinet, waer zich al nachten een waker bevindt welke door een zeker machien ontwaekt gehouden wordt.

Die wachter is daer sedert 1833 en nog nooit heeft iemand gebeld. In eenen bystaenden zaal is er altyd een bed in gereedheid, hulpmiddelen, en bad; alles is er in orde en afwachting. Sedert 1833, heeft men zich nog van niets bediend noch van hulpmiddelen, noch van bad, noch van bed. Er is hooft om vuer aen te steken in dien nacht van altyd gewachte verrijzenis; nog nooit is het vuer aen geweest. Sedert 1833 hebben duizende en duizende dooden de vingelhoeden aen de vingers gehad; niet één heeft gebeld. Droevig! maer ook troostelyk! Dat bewyst, dat er zoovele per-sonen niet levend begraven worden.

Te Caullille, in de limburgsche heide, ge-naemd het *Hooijste*, ter plaetse waer men in 1861 verscheide uren of grafkruiken ontgraven heeft, aen het gouvernement overhandigd door den heer arroudissements-kommissaris Mouville, komt men op nieuw eene urne te ontdekken, even als de v-rigen verkalkte beenderen inhoudende. Op een andere plaats, tegenover voormelde, en genaemt *Marse Velden*, heeft verleden week een werkmans aen eenen gracht arbeidende, vier romeinsche mun-stukken, gezegd groote bronzen gevonden, behoorende tot het tydstop des keizerryks. Dank aen de kundige zorgen van M. Missotten, van Overpelt,

ou- provinciaal raedslid, is de bewaring van deze zoo kostbare voorwerpen op zigtens de geschiedenis der provincie Limburg thans verzekert. Zy zijn door hem besteld aan de provinciale commissie voor monumenten, om in eenen museum geplaatst te worden.

Volgens alle waarschijnlijkheid zal er dit jaer voor de troepen van verschillende garnizoenen geen kamp gehouden worden. De rekruten welke zich te Beverloo bevinden, zullen binnen kort en na dat hen onderrigt zal voltooid zijn, hunne korpsen vervolgen.

AENSLAG TEGEN GENERAEL LUDERS.

Wy vinden in eenen brief uit Warschau van den 28 eenige byzonderheden op den levensaanslag welke den 27 op generaal Luders heeft plaats gehad. De generaal begaf zich sedert eenigen tyd alle morgen naar de minerale waters van den Saxischen Hof. Gemeend met de menigvuldige waterdrinkers, werd zyne tegenwoordigheid er nauwelijks bemerkt en gaf tot gene manifestatie noch eenigen voorval plaats. Den 27's morgens om 7 ure was de generaal tegeelyk met eenige andere personen ter plaatse waer men het water uitdeelt, toen een pistoolschoot, van achter eenne haeg getrokken hem in den nek kwam: treffen. Een tant werd verbrzyd en de kogel vloog langs den mond u.t. Men verdrong zich ter hulp rond den generaal, en gedurende de verwarring heeft de misdadiger zich aan alle opzoecking en navorschingen weten te onttrekken.

De misdaed wordt nogtans toegeschreven aan den eenen of anderen russischen officier, omdat de generaal eenige dagen van te voren russische officieren had doen fusilleeren, beschuldigd van hoogverraad en van opstoking tot opstand.

ENGELSCHER SLAVERY.

Engeland, dat met zoo veel hardnekkigheid de afschaffing van de slaverny behartigt, schynt niet te weten, dat zy ongestraft in zyne eigene kolonien bloeit. Zie er hier een staeltje van, dat een helder licht over die schandalen verspreidt: « Er bestaat in de Engelsche kolonien van de Afrikaensche kust, en vooral te Accra (Kaap-Coast-Castle) een stelsel van knechten slaverny, waerover de Europese dagbladen nog niet gesproken hebben. Als een inlander, schuldenaar van een Engelsche koopman, zyne schuld op bepaelden tyd niet kan voldoen, dan zendt hy zyn zoon of zyne dochter, zyn broeder of zuster naar de woning van zynen schuldeischer, als een paon (paon in de taal van het land), dat slechts moet teruggegeven worden op een dag, dat het geld gestort wordt. De toestand van dit menschelyk paon is tvenemaal die van den slaaf; de paon moet voor den meester werken, zonder daer voor betaling te ontvangen; hy heeft slechts recht op kleeding en voedsel. Als de schuldeischer sterft, zonder te hebben betaeld, dan is de ongelukkige paon geheel zyn leven slaaf. Iemand heeft 50 paanden gezien, gespannen voor het rytuig van eenen ryken koopman, wiens woning gelegen is op eenige mylen van Accra. Dat belet niet, dat men zeer menschlievende redevoeringen in het parlement uitspreekt.

ITALIE.

Tydingen uit Rome.

De *Indépendance* geeft de volgende depeche uit Marseille, gedagteekend 1 July: « Men meldt uit Rome van den 28 juny, dat het laetste fransche voorstel den Paus aanbiedt zyn tegenwoordig grondgebied te waerborgen; doch dat het noch rente noch schadeloosstelling voor de ingelyfde provincien toestaet. De aenstaende erkenning van het koningryk Italie door Rusland heeft eenere opschudding in de militaire kringen veroorzaekt. Des nachts hadden er samenschollingen op de pleinen der hoofdstad plaats. Er werden vivats voor Garibaldi gezegd. Men heeft verscheidene aenhoudingen gedaen. »

Rome, 1 July. De koningin van Napels is aen boord van een spaensch oorlogvaartuig naar Marseille vertrokken.

De Paus heeft het St-Pietersfeest bygewoond.

Tury, 2 July. Men verzekert dat Garibaldi zich donderdag of vrydag te Napels zal bevinden.

Tury, 3 July. Heden is hier een Portugeesche gezant aengekomen, welke gelast is de officiële aanvraag van de hand der prinses Pia, dochter van Victor-Emmanuel, voor Z. M. den koning van Portugael te doen.

De gezant van den keizer van Rusland is insgelyks hier aengekomen met de officiële erkenning van het koningryk Italie door het russische gouvernement.

Frankryk.

De Expeditie van Mexiko.

Men leest in de *Patrie*: « Wy vernemen dat er detachementen administratie-werklieden en soldaten ziekwachters Parys verlaten hebben, ten einde zich te Cherburg voor Mexiko in te schepen. »

De vertrouwelyke korrespondentien van generaal de Lorencez eischen, naer men verzekert, een legerkorps van 20,000 man, met een reserve van 1200. Er zyn niet minder dan 30,000 man noodig om de fransche populariteit in Mexiko te bewyzen, en er de uitoefening der algemeene stemming te verzekeren.

Het expeditie-leger zal dus heringerigt worden. Een artillerie-kolonel zal geplaatst worden aen het hoofd der belegerings-artillerie, welke in den aenval van Guadeloupe ontbroken heeft, er wordt zelfs gesproken van het zenden van eenen geniekolonel, die de aenvallings-werken zal bestieren, welke er door het vervoeg der expeditie zouden geischt worden.

Het toekomstige leger zal zich in Martinique en Guadeloupe vereenigen, welke plaatsen aen het leger tot depot zullen dienen.

Napels.

Eene depeche uit Napels meldt dat Garibaldi, te gelyk met prins Humbert, al de militaire gestichten van Sicilie zal bezoeken.

Te Palermo in eenere aanspraak heeft hy « het papismus, het bourbonismus en het maratismus » als de dry kankerwonden van Italie aengeduid.

De depechen uit Napels kondigen de ontdekking van een nieuw bourbonisch komplot. Vele persozyn aengehouden geworden op het oogeblik dat zy terugwerkende proklamatie aenplakten. Deszelfs opperhoofd is M. Frédéric Flor, fregatskapitein, die met de byzondere opperhoofden is aengehouden.

Rusland.

Al de tydingen uit Rusland zyn alledroevigst. Men schryft dat de brandstichtingen in het binnenland overpoosd voortuigen. De stad Kronstadt staet in brand en het groot arsenaal van Rusland, met zyne scheepstimmerwerven en zyne monsterachtige kasernen.

Men zegt zelfs dat de groothertog Constantyn naar Warschau niet heeft kunnen vertrekken, omdat het winter-paleis, te St-Petersburg, door het oproerige volk omsingeld is.

Engeland.

In de zitting der Gemeente-kamer van 30 juny, heeft Lord Palmerston gezegd dat iedere tusschenkomst by de oorlogvoerende partijen van Amerika, in den tegenwoordigen staet harer gestellenissen, meer kwaed dan goed zou doen: maer dat hyaldien er zich eenere goede gelegenheid voorgaf tot aendeling der engelsche en fransche tusschenkomst, men op de dienstwilligheid van beide gouvernementen mogt rekenen.

Ontploffing, 9 Dooden.

De *Morning Advertiser* meldt dat er dezer dagen in een kapsulmakery van Birmingham eenere verschrikkelyke ontploffing heeft plaats gehad, waerby er 9 personen gedood zyn. Dertig anderen werden min of meer zwaerlyk gekwetst.

Men denkt dat de ontbersting ontstaan is in de bovenste verdiepingen, waerin vele jonge meisjes werkten. Plotseling hoorde men een groot gedruisch, en op hetzelfde oogenblik vielen de muren en daken in puinen. Het gebouw stortte in te midden van eenere dikke rookwolk, en men zag niets meer dan puinen daer waer een oogenblik vroeger een prachtig werkhuis bestond. Al te vensterruuten der aenpalende wonningen tot op 50 meters afstand werden verbrzyd. Het gedruisch der ontploffing werd tot op meer dan eenere myl afstand gehoord.

Amerika.

Het *Officie Reuter* geeft tydingen uit New York van den 4 juny. De zuiderlyken hebben te Richmond eenere dreigende houding aengenomen. Men verzekert dat de noorderlyken van allen aenval, in het zuiden, gedurende het zomersaizoen, hebben afgezien. Men zegt dat de minister van oorlog, Staunton, nieuwe ligtingen van troepen zal vragen. De volksvertegenwoordigers hebben de konfiskatie der oproerige slaven gestemd.

New-York, 24 July. Men meldt dat de noorderlyken de zending van hulp troepen vragen. De zuiderlyken ontvangen van hunnen kant gedurig versterkingen. De noorderlyken bezetten Cumberland-Gap. Hevige schermetselingen hebben voor Richmond plaats. Men verwacht zich aen eenere groote slag.

De zuiderlyke batterien, geplaatste onder het fort Barling van de rivier Jam's, hebben het vuur tegen de noorderlyke vloot geopend.

De zuiderlyke vernielen al het katoen rond Memphis.

Er hebben hevige gevechten plaats gehad op de White-Rivier, (Missisipi). Men zegt dat de zuiderlyke overwonnen toech groote verliezen geleden hebben.

Mexiko.

De fransche *Moniteur Universel* heeft het verslag van generaal de Lorencez afgekondigd. Het

zelve bevestigt slechts de feiten welke reeds gekend zyn, dit is te zeggen die van het gevecht in Guadeloupe het verbylf van het fransche leger in het kamp van Amazoe tot 11 mei, den altoft door de Franschen bewerkt, zonder vertrouwt te worden, huane vereeniging met Marquez en het gevecht welk den 18 mei ter dier gelegenheid geleverd is.

De opperbevelhebber geeft geen uitleg over den toestand van het leger na den 18. Hy bewyst dat zyn gezondheidstoestand en de geest van den soldaet uitmuntend waren; doch hy spreekt niet van de moeijeligheden, welke de expeditie nog omringen.

M. de Lorencez schat het getal der Mexikanen, in de zaak van Guadeloupe buiten het gevecht gesteld, op 1000, terwyl hy volgens vroegere inlichtingen te Mexiko slechts 235 man verloren had. Voor wat het gevecht van den 18 betreft, verzekert de generaal dat generaal Tap a 1200 krysgesvangenen, 150 dooden en 250 gekwetsten verloren heeft. Dit buitengewoon getal krysgesvangenen wordt door het verhaal van het gevecht uitlegd. Er bykt inderdaed uit hetzelfde dat Tapia Marquez in eenere soort van engte had gedreven, en dat hy op het punt was van tot den laetsten man uit te roeijen, toen de Franschen, ten getalle van 2000 man, op hem vielen en tusschen hem en zyn eerstent tegenstrever insloten. Generaal de Lorencez meldt zyne verliezen als volgt: officieren, gedood 15; gekwetst 20; soldaten, gedood 162; gekwetst of verdwenen 285.

BELANGRYK NIEUWS.

De *York Herald* bevat eenere depeche uit Yucatan van 28 mei, volgens welke de Mexikanen in het gansche land in massa zouden opstaen, en de Franschen zouden bedreigd zyn zich te zullen moeten overgeven.

Generaal Almonte is voorloopig gouverneur van Vera-Cruz.

LAETSTE TYDINGEN.

Weenen, 3 July. De tydingen uit Ragusa van gisteren melden dat de Montenegroyn Dervich-Pacha tusschen Kuma en Bagran hebben aengetaen. Dervich Pacha werd gedwongen zynen altoft tot Bilecia te bewerken. Men heeft uit Trebigne troepen ter hulp van de Turken gezonden.

Marsene, 3 July. Men meldt uit Constantinopel dat Vefik-efendi, turkse kommissaris te Belgrado, volmagt heeft bekomen om concessien te doen, echter op voorwaerde van de teenheerschappy der Porte voor te behouden. De gisting in Servie duert voort. De Serviers zyn gereed om op nieuw in opstand te komen, indien hunne volledige voldoening gegeven werd.

Warschau, 2 July. De groothertog en de groothertogin Konstantyn van Rusland zyn dezer avond ten 7 1/2 ure h'er aengekomen. Zy werden door eenere groote volksmenigte verwacht en by huane aankomst geestdriftig toegejuicht.

Eene korrespondentie van 2 July meldt dat er een gerucht verspreidt is, volgens hetwelk er in Mexiko een nieuw gevecht zou geleverd zyn, waerin de Franschen eenere yke verlies zouden geleden hebben. Men twyfelt echter aen de waarheid van dit gerucht.

Burgerlyken stand der stad Sint-Truiden.

Aengiften van den 28 Juny tot den 5 July 1862, GEBORRENS.

Mannelyk. 2. — Vrouwelyk 3.

HUWELYKEN.

Jenné, Jacobus met Reusen, Maria.

Geurts, Joannes-Egidius-Hubertus met Paesmans, Anna-Maria.

OVERLYDENS.

Vanharen, Maria-Jos. piana, oud 9 jaren.

(Naemscheport.)

Franssens, Arnoldus, inderbroeder, oud 72 jaren, jongman. (Verkus-werk.)

Mathys, Anna-Geertruis, zonder beroep, oud 83 jaren, jonge dochter. (Hospitaal.)

Een kind van 7 jaren.

ST-TRUIDEN. — 2 July.

Tarwe de 100 fr. 31-23. Koren 23-40. Haver 19-00. Garst 21-27.

TONGEREN. — 3 July.

Tarwe 103 kilo fr. 32-25. Koren 94 kilo fr. 23-00. Haver. 75 kilo 14-25. Garst 95 kilo 20-00. Aerdap. de 100 kil 7.50.

HASSELT. — 1 July.

Tarwe de 100 kilo fr. 31-20. Koren id. fr. 23-90. Gerst id. fr. 19-50. Haver id. fr. 18-10. Aerdappelen id. fr. 7-00. Genever den liter 78 centiemen. Boter den kilo fr. 2-19.

LEUVEN. — 2 July.

Tarwe de 100 kilo fr. 32-64. Koren 22-77. Haver 18-37. Gerst 00-00. Boekweit 00-00. Aerdappelen. 07-0. Boter den k. 2-20.

THIENEN. — 1 July.

Tarwe de 100 kilo fr. 32-29. Koren 23-21 fr. Haver 18-74. Gerst 23-50. Aerdappelen 5-50. Boekweit 21-33.

DIEST. — 2 July.

Tarwe den heet. fr. 23.50. Koren id. fr. 17.15. Zomer-gerst id. fr. 15.00. Winter-gerst id. fr. 15.00. Haver id. fr. 9.30. Aerdappelen den zak, fr. 0-00 tot 00-00. Boekweit id. 00.00.

DEHAUT - PILLES — Deze nieuwe samenstelling, geground op beginselen, niet gekend door de oude geneesmeesters, vervult met een merkwaardig gehak al de voorwaerden van de purgerende geneeskundige behandeling. In tegenstrydigheid met de andere purgermiddels, werkt dit middel maer als het met goed voedsel en versterkende dranken genomen wordt. Het mist noot zyn uitwerksel, zooals dikwyls het geval is met het Sedlitz-water en andere purgermiddels. De dosis is gemakkelijk te regelen, volgens den ouderdom en de kracht der personen. Kinderen, oude menschen en de zwakste zieken kunnen het middel zonder de minste hinderenis verdragen. Iedereen kiest, om te purgeren, het uer en het eetmaal, die hem volgens zyne gewoonten het best passen.

Daer men zich by het purgeren ten gevolge der goede voeding niet vermoet, besluit men ligtelyk te herbeginnen zoo dikwyls het noodig is. De geneesheeren, welke dit middel gebruiken ontmoeten geenere zieken meer die aarzelen om te purgeren, onder voorwendsel van slechten smaak of door de vrees van zich te verzwakken. De langdurigheid der behandeling is geen hinderpaal meer, en als de ziekte by voorbeeld vereischt, dat men twintigmaal achtereen purgeert, zoo is men niet meer tegengehouden door de vrees van er voor het einde te moeten uitscheiden. De voordeelen zyn nog kostbaerder, wanneer het ernstige ziekten geldt, zooals *griepelen, verstoppingen, huidziekten, zware werkhoudeden*, en al andere aendoening, welke men voor ongeneesbaer aanziet en die nogtans voor eenere regelmatig en dikwyls herhae de purgatie wyken. Men raadplege *le Manuel de la medication purgative*, van doctor DEHAUT, een boek van 264 bladziden, kosteloos afgeleverd. Parys, apothek van doctor DEHAUT en in al goede apotheken van Europa. 5 r. 62 1/2 fr. 50 c.

Depot te St-Truiden by M. POLUS, Apotheker. Ridderstract.

J. NEYS, blanchisseur, et G. VANLAER, élève de l'école de teinture de Paris, breveté de S. M. Le Roi des Belges, ont l'honneur d'informer le public qu'ils viennent de monter un

ATELIER

DE TEINTURE, DE DÉGRAISSAGE ET DE LAVAGE A NEUF, Rue de Vaches, 820, à Saint-Trond.

Teinture et dégraissage de châles, cachemires, crêpe de Chine et autres, rubans, plumes, feutres, paletots, pantalons, gilets, robes, etc. Teinture de tapis en deux couleurs, impression sur soie et laine. Mouage et apprêt de soieries, etc. Le tout à des prix très-modérés.

AVIS IMPORTANT.

J. PETERS, FILS ET Cie. artiste mécanicien, entrepreneur de Puits artésiens.

a l'honneur d'informer le public qu'il vient de s'établir en la dite qualité comme successeur de son père F. PETERS, Marché au bois N° 751, St-Trond. Il se charge de la PERFORATION de Puits artésiens, de fournir de l'eau à toutes sortes de pompes et aux grands puits. Il est pourvu d'un grand nombre de certifications, constatant le succès et les avantages des beaux et nombreux puits artésiens qu'il a faits partout, et parmi lesquels il s'en trouve qui donnent 3000 litres d'eau par minute et dont le jet s'élève à 20 pieds au-dessus du sol.

Il se charge aussi de la recherche de toutes sortes de matières minérales, de conduits d'eau artificielle et du dessin des plans pour tout ce qui concerne son métier, ainsi que du rétablissement des puits qui par suite de mauvaise exécution ont cessé de fournir de l'eau. Ses instruments sont des plus propres et des plus aptes à peicer toutes sortes de pierres et à surmonter tous les obstacles.

Il perfore des puits de toutes les profondeurs. Le tout au plus bas prix. Il demande de suite un ou deux bons ouvriers, versés dans le métier, contre bon salaire.

VERKOOP
VAN WASSENDE

GRANEN
EN HOOIWAS.

Maendag 7 Julius 1862, om 3 ure namiddag, zal mevrouw weduwe CONINCKX, uit Staven-Molen, ter plaetse, ten meestbiedend en op credit, voor den Notaris VAN-HAM verkoopen:

DE VOLGENDE WASSENDE GRANEN:

- « 10 » 1° 44 aren koren, onder St-Truiden in het Bileukot.
- « 14 » 2° 61 aren tarwe, te Wilderen, tegen den weg op Wilderen en dien op Duras.
- « 10 » 3° 48 aren koren, aldaer, reengenoten Nicolai en den weg van Berg-op-Zoom naer Duras.
- « 14 » 4° 61 aren koren, aldaer, tegen het voorgaende.
- « 26 » 5° 1 hectaer 12 aren tarwe, tegen den weg van St-Truiden op Wilderen.
- « 30 » 6° 1 hectaer 30 aren tarwe, te Berg-op-Zoom.
- « 10 » 7° 44 aren tarwe, te Halmael, reengenoten den yzeren weg en Lamens.

EN DEN HOOIWAS OP:

- « 10 » 8° 44 aren bampd, aen de Volmolen, reengenoten de Beek en den heer Vanvinckenroy.
- De vergadering ten herberge van de wed. Bastyns, te Staven.

VERKOOP VAN

GRANEN
EN AERDAPPELS,

Op vrijdag zestaende den 11 Julius 1862, om tweeuren na middag, ten herberge van Sieur Julien Eggen te Aelst, zal de weduwe Henrious Nodin van gemeld Aelst publiek, door den notaris COEMANS doen verkoopen:

DE TARWE OP:

1. 23 aren 53 centiaren te Aelst in den Drinkeling palende den vaerweg en de aerdappels onder nummer 7.
  2. 46 aren 42 centiaren aldaer in den drinkeling palende Eggen en het koren onder N 5.
  3. 17 aren 65 centiaren te Aelst op de mahoing palende de Godshuizen St-Truiden, de heeren Falise en Mommen.
- HET KOREN OP:**
4. 27 aren te Aelst in den Drinkeling, neffens de aerdappels onder N 8, palende Vandersmissen en den Vaerweg.
  5. 40 aren 76 centiaren te Aelst, in den drinkeling, palende de tarwe N 2 en Vandersmissen.

DE AERDAPPELS OP:

6. 3 aren 74 centiaren te Aelst, op den wayen berg, palende de weduwe Goessens en den klaver van de verkoopster.
7. 21 aren 20 centiaren te Aelst in den drinkeling palende den vaerweg en de tarwe onder nummer een.
8. 23 aren 70 centiaren te Aelst in den drinkeling, palende Vandersmissen en den vaerweg.

Een meisje van werkbare ouders, oud 22 jaren voorzien van goede getuigschriften en reeds 4 jaren in deftige huizen gediend hebbende, zoekt eene plaets in deze stad als keukenmeid of bovenmeid.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

AVIS.

On demande une *Fille de boutique*, de préférence une demoiselle de la campagne, pour apprendre le commerce. S'adresser au bureau du journal.

Men vraegt eene *Winkeldochter*, by voorkeur eene jufvrouw van het dorp, om de commercie te leeren. Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

GROOTE VERMINDEBING VAN PRYS

J. Messens, op de Hoogbrug, St-Truiden,

ALLERBESTE

DROOG SPEK AEN 70 Centiemen den 1/2 kil.

Al wie eene zekere hoeveelheid zal nemen, zal nog eene groote vermindering in prys bekomen.

BERIGT

M. THOMAS-VANDENRHYN,

maekt het geerd publiek bekend dat hy zyne woning uit de Brusthemstraet in de Zoutstraet overgebragt heeft, neffens den heer Laermaus, huidevetter, en dat hy zynen handel in STOPPEN voor Wyn- en Likeur-flesschen voortzet. Hy beveelt zich in de gunst van eenieder.

TE HUREN tegen Half-Meert aenstaende het

COMMERCIE-HUIS,

genaemd de **GULDEN VISCH**, op de Ridderstraet.

Zich te vervoegen voor de conditien N° 694, in de Hamelstraet.

UIT TER HAND

TE HUREN

Eene **GRAEN-WATFRMOLEN** met dry koppelen steenen, op de rivier de Gheete, tegen den steenweg van Diest op Hasselt, voor den 3 October 1862, toebehoorende aen den Heer *Vandenhoore*, ondervoorzitter by de rechtbank te Leuven, alwaer de liefhebbers zich kunnen presenteren, of op zyn buitengoed te Herck de-Stad.

LETTERKUNDIG

BERIGT.

Daer wy op aendringen van vele ons toegenege personen onzen onderhavigen feuilleton « **DE ZOT** » in een boekdeel gaen uitgeven, is de prys vastgesteld: Voor de intekenaers, fr. 1,25. Voor de nietintekenaers, fr. 1,50 eerstdaegs te bekomen in onzen winkel.

KEGEL-KONKOERS

by J. LINDEBRITS, in de WYNDRIJF, in de Koeistraet, zal er een Jagtgewerf en twee Pistolen, nieuw systeem, telkens elken zondag namiddag afgekogeld worden.

TE BEKOMEN BY

SCHEVENELS-VANWEST,

Ponpmaker, Diestersche-straet, N° 62, tegen de Abdy, allerhande soorten van *ligt* en *grof* yzer voor smeden en landbouwers, *yzeren assen*, *zweedsche yzeren schuppen*, yzer in platen en in baren, alle soorten van nagels, ketingen, sloten, schroeven, zigten, zeyms, yzeren draed, *fourneizen* en ketels; verders alle keukengerief en al de gereedschappen voor hoefsmeden, slot- en stovenmakers, schrynwerkers, timmerlieden, rademakers, enz., enz., en eene menigte voorwerpen met den artikel in betrek staende

Alles aen eenen prys buiten alle konkurentie. Opkoop en voordeelige verwisseling van alle oud yzer, tin, koper en lood.

MILITAIRE PLAETSVERVANGING.

ZAEKWAERNE-MER,

M. VANDERHALLEN,

PRINCIPALE AGENT

VAN VERSCHILLENDE ASSURANTIEN, TE OPRIMBY, PROVINCE LIMBURG,

heeft de eer aen het publiek kenbaer te maken, dat hy zich gelast met de militaire remplacements in Limburg en voor geheel Belgie, met den zekersten waerborg en met alle gemak van betaling.

GROOT MAGAZYN

VAN

KOLEN EN GRUIS

BOUWINGSHOET, INLANDSCHE DENNEN, EIKEN, ENZ.

M. L'HOIR zoon en zusters, Thiensche straet, 61, by de statie van den yzeren weg, te St-Truiden, hebben de eer hunne menigvuldige kalanten te verwittigen, dat by hen te verkrygen is, aen de geringste pryzen, allerhande soorten van Kolen en Gruis.

Men vindt in hun magazyn, naby de Statie, dennensparren, eerste kwaliteit, dienstig voor timmerwerk, wagenmakerei en ander gerief, van verschillende lengten, van 15 tot 60 a 70 meters lengte op 3, 4, 5, 6 en 7 duimen dikte.

Men kan naer verlangen op hunne bosschen laden, gelegen langs den steenweg van St-Truiden naer Ruromen.

Hun magazyn is insgelyks voorzien van dennen en eiken balken van allerhande soorten en grooten.

Het groote gemak van lading, de groote keus en de voordeelige pryzen doen hen verhoppen, dat het geerde publiek zal voortgaen met hen te bevoordeelen met zyne gewoone goedgunstigheid.

ANGLO-BITTER

waervan er maer een Depot is in Belgie, te weten by

HUBERT VANWEST,

GROOTE MERKT, N° 2, TE SINT-TRUIDEN.

Het **ANGLO-BITTER**, die zoo smakelyk likeur, is ook heden algemeen bekend voor hare verscheidene genezende hoedanigheden. Zy vereenigt dus het aangename met het nuttige. Regelmatig genomen des voormiddags of 's avonds voor het slapen gaen, helpt zy de digestie, zuivert zy het bloed en stilt de zenuwen. Het **Anglo-Bitter** is daerenboven een uitnemend bewaarsmiddel tegen het beslag of de geraektheid, tegen alle zwaerlygheid, lichaemsverstopping, opstopping der lever, wormen, zuer en ander ongemak in de maeg en ingewanden. Hetzelve bevecht de zinkingen op de borst, het koliek en ook de steenziekten of amdenen. Maer het kan niet genoeg geprezen worden als

een slymverdryvend middel, want het zuivert op eene ongevoelige wyze het ligchaem van deze en andere soortgelyke kwade humeuren, en belet die ook van in 't ligchaem te komen. Het slym, gelyk men heden genoeg weet, is een zeer schadelijk vocht, waeraen men de meeste ziekten te wyten heeft.

Het **Anglo-Bitter**, 's morgens en 's avonds genomen, verdryft en voorkomt dus al wat aen het ligchaem schadelijk is, heeft daerdoor den allerbesten invloed op de borst, maeg en ingewanden, en kan gevolgelyk niet dan het ligchaem in eene volkomene en frissche gezondheid onderhouden.

TE BEKOMEN BY DENZELVEN:

alle soorten van Wynen, Likeuren en Cigaren, Lambic-Mousseux, Leuvensch Bier, Champagne der huizen Scohyers-Dorlodot en Couvert.

NIEUWE

MARMERSLYPERY EN STEENHOUWERY

by **H. AERTS** en **G. POULING,**

IN DE DIESTERSCHE STRAET, N° 515 TE ST-TRUIDEN.

Hubertus Aerts en G. Pouling hebben de eer aen het publiek kenbaer te maken dat zy eene groote Marmerslypery en Steenhouwery komen te stichten. Men vindt by hen allerlei soorten van marmer schouwen, marmer plaeten voor tafels, enz. Alles aen de geringste pryzen.

Zy belasten zich met alle ondernemingen en alle hoegenaemde *reparatien* van alles wat dit amt betreft.

N. B. Hubertus AERTS gaet altyd voort met alles wat de gebouwschildering, het kamerbehangen en de glazenmakery betreft.

MAGAZYN

van

KOLEN EN GRUIS

Guillaume MASSA, van Buvingen, maekt het geerde publiek bekend, dat hy zich gelast met het leveren van Kolen en Gruis, eerste kwaliteit, aen de geringste pryzen, per wagon en per halven wagon. Men kan by hem brand bekomen, naer verlangen, uit alle koolkuilen, voor keukenvuren, smedereijen en kareelovens, aen dezelfde pryzen als op de kuil, en met alle gemak van betaling.

Zyn Magazyn is insgelyks voorzien van schoone dennen, kepers, balken, rekwerk en van al wat den timmer- en rademakersstiel aengaet.

MEN VRAEGT

VERWERSGASTEN.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

VERTREK-UREN VAN DEN

YZEREN WEG.

St-Truiden naer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT:

- 'S morgens 8 uren 15 minuten.
- Na middag 1 " 19 " (Exp-trein)
- 'S avonds 8 " 00 "

St-Truiden naer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN:

- 'S morgens 9 uren 30 minuten.
- Na middag 3 " 57 " (Vitesse)
- 'S avonds 7 " 55 "

Postwagendienst.

Van St-Truiden naer Tongeren: 's morgens om 9 ure en namiddag om 3 ure.